

GRP406 MESLEK ETİĞİ VE YASAL KONULAR

Doç. Dr. İlhan YALÇIN

SUNU PLANI

- Etik kodlar
- Temel ilkeler
- Meslek örgütü (Türk PDR-DER) ilkeleri

Profesyoneller için 5 temel etik ilke:

ACA Code of Ethics

As approved by the ACA Governing Council
2005

AMERICAN COUNSELING ASSOCIATION

AMERICAN PSYCHOLOGICAL ASSOCIATION

ETHICAL PRINCIPLES OF PSYCHOLOGISTS AND CODE OF CONDUCT

Adopted August 21, 2002

Effective June 1, 2003

With the 2010 Amendments

Adopted February 20, 2010

Effective June 1, 2010

TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ ETİK YÖNETMELİĞİ*

İçindekiler

GİRİŞ

ETİK İLKELER

I. GENEL ETİK İLKE VE KURALLAR

- 1. YETKİNLİK / YETERLİLİK**
- 2. YARARLI OLMAK VE ZARAR VERMEMEK**
- 3. SORUMLULUK**
- 4. DÜRÜSTLÜK**
- 5. İNSAN HAKLARINA SAYGI VE AYRIMCILIK YAPMAMA**

II. ÖZEL ALANLARLA İLGİLİ ETİK KURALLAR

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Genel Merkez / Central Office

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

● Yetkinlik

- Dürüstlük
- Duyarlılık ve hoşgörü
- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık
- Toplumsal sorumluluk
- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

- Yetkinlik

● Dürüstlük

- Duyarlılık ve hoşgörü
- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık
- Toplumsal sorumluluk
- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

- Yetkinlik
- Dürüstlük

● **Duyarlılık ve hoşgörü**

- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık
- Toplumsal sorumluluk
- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

- Yetkinlik
- Dürüstlük
- Duyarlılık ve hoşgörü
- **Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık**
- Toplumsal sorumluluk
- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

- Yetkinlik
- Dürüstlük
- Duyarlılık ve hoşgörü
- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık

● **Toplumsal sorumluluk**

- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk

TÜRK PDR-DER'E GÖRE TEMEL İLKELER

- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık
- Toplumsal sorumluluk
- Mesleki ve Bilimsel sorumluluk
- Bireysel ve kültürel farklılıklara duyarlılık
- Toplumsal sorumluluk
- **Mesleki ve Bilimsel sorumluluk**

Etik Kuralların Uygulanması

Mesleki organizasyonlar, kuralların uygulanması konusunda üyelerini eğitmek, farkındalık ve bilinç düzeyini yükseltmek ve halkı etik olmayan uygulamalardan korumak amacıyla "Etik Komite" oluşturur.

Etik ihlal şikayetleri olduğunda Etik Komite ne yapar?

- Şikayet incelenir, durum araştırılır, bilgi toplanır ve değerlendirilir
- Duruma göre şu yaptırımlar uygulanabilir:
 - Üyeye uyarıda bulunulur.
 - Organizasyondan çıkması önerilir.
 - Üyeliği askıya alınır/üyelikten çıkarılır.
 - Yanlış uygulamaları düzeltmesi için eğitim(kurs) verilebilir.
 - Belki bir yıl süre süpervizyon altında çalışması sağlanabilir.
 - Çalışma sertifikası/lisansı iptal edilebilir.

Etikdışı Davranışın Ussallaştırılması: DİKKAT!

- Evet ama bu gerekli!..
- Yasalar bunu suç saymıyor ki!
- Bu işimin bir parçası, kaçınılmaz!
- Sonuçta herkes memnun...
- Bunu sadece "senin için" (istisna) yapıyorum!
- Zaten hak ettiğimi alamıyorum.
- Sadece ateşe ateşle karşılık veriyorum.
- Herkes benim kadar tarafsız (!) olsa...
- Kim biliyor?.. Kim görüyor?..

TÜRK PDR-DER ETİK KURALLAR KİTABI

• ETİK STANDARTLAR

- * Genel standartlar
- * Psikolojik danışma ilişkileri
- * Ölçme ve değerlendirme
- * Araştırma ve yayın
- * Konsültasyon
- * Mesleğe hazırlık
- * Özel çalışma
- * Personel yönetimi

Genel Standartlar

- Yetkinlik sınırları
- Uzmanlıkta sürekli gelişme
- Bireysel farklılıklar
- Başkalarına saygı
- Ücret
- Duygusal ve cinsel ilişki/taciz
- Bilgilerin gizliliği
- Profesyonel kimlik

Psikolojik danışma ilişkisi

- Gönüllülük
- Gizliliğin sınırları/danışanın sorumlulukları
- Danışanın iyiliği/yararı
- Bilgilerin gizliliği
- Danışanın iki psi. dan. görmesi?
- Oturum bilgilerinin eğitimde kullanılması
- Grupta yardıma gereksinimi olan üye?

Ölçme ve değerlendirme

- Teste ilişkin bilgiler
- Geçerlik-güvenirlilik
- Uygulama/yorumlamada yeterlik
- Test koşulları
- Test güvenliği (önceden kullanılması)
- Güncel test verilerinin kullanılması
- Uyarlamada izin konusu?

Araştırma ve yayın-1

- Katılımcıların iyiliği/beden/ruh sağlığı
- Araştırmanın amacından haberdar etme
- Gönüllülük
- Sonuçların rapor edilmesi
- Katılımcıların kimliği
- Rapor/makalenin birden fazla dergiye gönderilmemesi
- Yazar ortaklığı/teşekkür/dipnot

Araştırma ve yayın-2

- Katılımcının ayrılmak istemesi
- Bilgilerin güvenliği
- Gerektiğinde güdüleyici ödül/ücret
- Beklenmeyen sonuçların da rapor edilmesi
- Çalışma öğrenci ödevi veya YL/DR tezi ise öğrenci baş yazar olmalı

Konsültasyon

- Kişilerden çok soruna odaklanma

Akman, Y. (2002). Okullardaki Konsültasyon Çalışmaları ve Ruh Sağlığı Konsültasyon Modeli, *Türk PDR Dergisi*, 18, 7-13.

Mesleğe hazırlık

- Bilimsel/çağdaş eğitim programı
- Sınırlılıkları olanları başka alanlara yöneltme
- Mesleki etik konusunda bilgilendirme
- Farklı kuramsal bilgiler/görüşler
- Bireylere/topluma hizmet ideali
- Öğrencilerin kişisel/mesleki gelişimlerine katkı
- Etik/profesyonel/sosyal ilişki sınırları
- Duygusal/cinsel ilişki?